

QRickit

0224CH04

પડછાયાની વાર્તા (તોગલુ)

વાહ! આ
પડછાયાઓ ખૂબ
જ આશ્ચર્યજનક
છે.

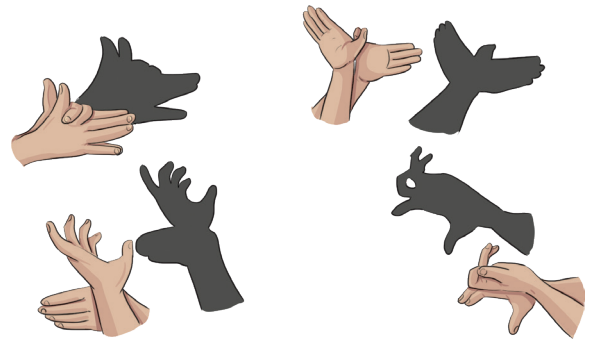

આ
પડછાયાઓ
કેવી રીતે
રચાય છે?

નકુલ અને તેના મિત્રોએ ગામના મેળામાં 'તોગલુ ગોમ્બેયત' તરીકે ઓળખાતું એક છાયા નાટક જોયું. તે બધા પડછાયાઓને જોઈને મોહિત થઈ ગયા.

તેઓ પણ પડછાયા બનાવવા માંગતા હતા. તેથી, તેઓએ તેમની આંગળીઓથી દીવાલ પર જુદા જુદા પ્રાણીઓના પડછાયા બનાવ્યા. તમે પણ પડછાયા બનાવવાનો પ્રયત્ન કરી શકો છો. બાજુમાં કેટલાક ઉદાહરણો આપેલાં છે.

બાળકોને કર્ણાટકની પ્રખ્યાત 'તોગલુ ગોમ્બેયત' કે જે એક કઠપૂતળીની કળા છે તે વિશે માહિતગાર કરો. કઠપૂતળીઓનો ઉપયોગ ભારતીય મહાકાવ્યોના દૃશ્યો દર્શાવવા માટે થાય છે. બાળકોને કઠપૂતળીનો શો જોવાના તેમના અનુભવોની પણ વર્ગમાં ચર્ચા કરાવો.

ચાલો કરીએ

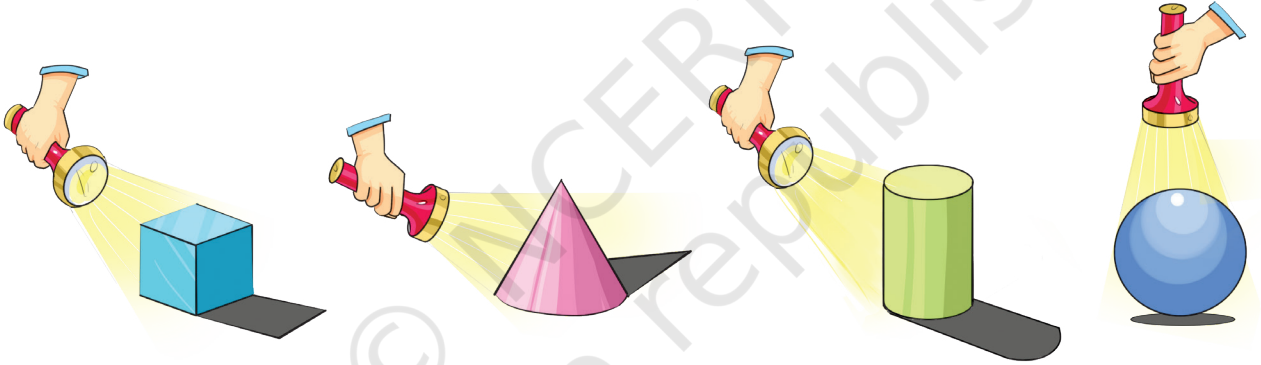
જુદા જુદા પ્રાણીઓના પડછાયા બનાવડાવીને અને તેમના અવાજો બોલાવડાવીને ભૂમિકા ભજવો.

ચાલો વાતચીત કરીએ

- શું તમે તમારો પોતાનો પડછાયો અથવા ઝાડ, ફૂતરો, ગાય અથવા અન્ય કોઈ પ્રાણીનો પડછાયો જોયો છે?
- આપણે ક્યારે પડછાયો જોઈએ છીએ?
- પડછાયો ક્યારે અદૃશ્ય થઈ જાય છે?

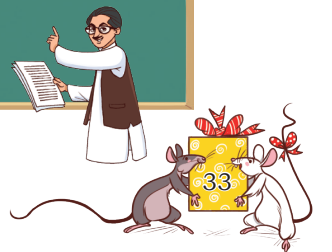
પડછાયાઓ સાથે મજા

હવે હાથબત્તીનો પ્રકાશ તમારી આસપાસની વસ્તુઓ પર પાડો અને તેમના પડછાયાના આકારનું અવલોકન કરો.

- શું હાથબત્તીની સ્થિતિ બદલતા પડછાયાઓનું કદ બદલાશે?
- દિવસના કયા સમયે તમારો પડછાયો સૌથી લાંબો હોય છે?
- દિવસના કયા સમયે તમારો પડછાયો સૌથી ટૂંકો હોય છે?

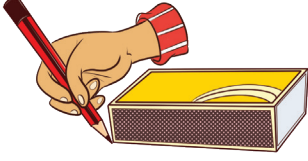
દિવસના જુદા જુદા સમયે તેમના પડછાયા પરના તેમના નિરીક્ષણો અને તેની પાછળના કારણો વિશે બાળકો સાથે ચર્ચા કરો.

ચાલો અનુરેખણ (ટ્રેસ) કરીએ

ક. તમારી આસપાસની વસ્તુઓનો આકારનું અનુરેખણ કરો. દા.ત., ભૂંસવાનું રબર, પાંદડું, માચીસની પેટી, સીસપેનની અણી કાઢવાનો સંયો, રંગીન સીસાપેનના વગેરે.

ખ. અનુરેખણ કર્યા પછી તમને જે આકાર દેખાય છે તે દોરો.

ચાલો વિચારીએ

સરખા અનુરેખણ વાળી વસ્તુઓનાં નામ લખો.

ક. બાટલીનું ઢાંકણ

ખ. ભૂંસવાનું રબર

સંતા-કૂકડી

વર્તુળ ○ અને લંબચોરસ □ સંતાકૂકડી રમી રહ્યા છે. લંબચોરસ વર્તુળથી છુપાયેલો છે.

તમે ક્યાં છો? શું તમે ટીવીની પાછળ છો?

મેં તમને પકડી લીધો!
તમે પદરખાના ખોખાની
પાછળ છો.

હવે મારો વારો છે.
૧,૨,૩,.....૧૦

મારે ક્યાં છુપાવવું
જોઈએ?

દરવાજાની ઘંટડી વાગી
અને ત્રિકોણ તથા
ચોરસ પણ આવ્યા અને
રમતમાં જોડાયા.

તે બધા હવે સાથે રમી રહ્યા છે.

ક. વર્તુળ સંતાઈ શકે છે ○ ઘડિયાળમાં, દડામાં, _____, _____.

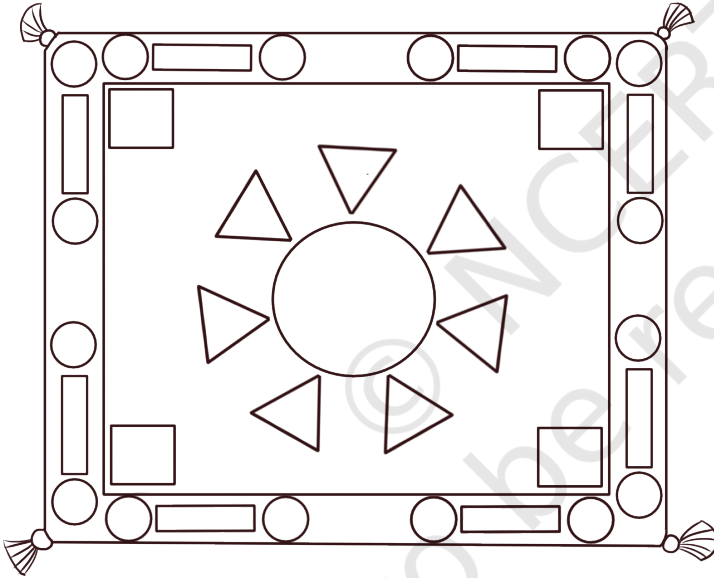
ખ. લંબચોરસ સંતાઈ શકે છે □ પદરખાના ખોખામાં, ફોટો ફ્રેમમાં, _____, _____.

ગ. પરંતુ ત્રિકોણ △ અને ચોરસ □ મૂંઝવણમાં છે અને આશ્ચર્યચકિત છે કે હવે ક્યાં છુપાઈ જવું. તમે તેમને કેટલીક જગ્યાઓ સૂચવો જ્યાં તેઓ છુપાઈ શકે.

ક. ત્રિકોણ △ સંતાઈ શકે છે _____, _____.

ખ. ચોરસ □ છુપાવી શકે છે _____, _____.

સાદીને રંગ કરો

ત્રિકોણોમાં લાલ રંગ કરો.

વર્તુળોમાં લીલો રંગ કરો.

લંબચોરસોમાં પીળો રંગ કરો.

ચોરસોમાં વાદળી રંગ કરો

જુદા-જુદા આકારોથી તમારી પોતાની રચના બનાવો અને તેમાં રંગ પૂરો.

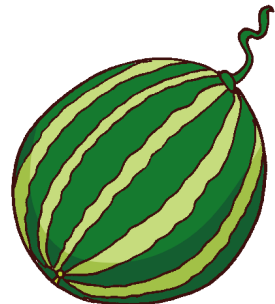
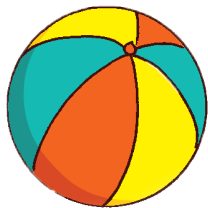
ખૂણાને પકડો!

નવીન અને તેના મિત્રો એક રમત રમી રહ્યા છે. નવીન દિવાલ તરફ મોઢું કરીને ઊભો છે અને તાળીઓ પાડી રહ્યો છે. તે તાળીઓ પાડતી વખતે તેના મિત્રો મેજની આસપાસ દોડી રહ્યા છે. જ્યારે તે તાળીઓ પાડવાનું બંધ કરે છે, ત્યારે દરેક જણ અટકી જાય છે. જે બાળક ખૂણા પર નથી તે બહાર થઈ જશે. પછી બહાર થયેલ બાળક તાળીઓ પાડશે અને રમત ચાલુ રહેશે.

ચિત્રને જોઈને નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- મેજના ખૂણા પાસે ઊભેલાં બાળકોનાં નામ આપો.
- શું તમે કહી શકો કે હવે પછી કોણ તાળીઓ પાડશે?
- વસીમ ક્યાં ઊભો છે?
- શું આ રમત ગોળ મેજની આસપાસ રમી શકાય છે? શા માટે કે કેમ નહીં?
- આપણી આસપાસની સીધી ધાર ધરાવતી વસ્તુઓના નામ આપો.
- આપણી આસપાસની ઘણી વસ્તુઓની ધાર વળેલી હોય છે. કેટલાક ઉદાહરણો નીચે આપ્યાં છે. તમારી આસપાસ જોવા મળતી આવી વસ્તુઓ શોધો અને એકબીજાને કહો.

ચાલો વિચારીએ

અ. વળેલી ધારવાળી વસ્તુઓને કેટલા ખૂણાઓ હોય છે?

બ. સીધી અને વળેલી એમ બન્ને પ્રકારની ધાર ધરાવતી વસ્તુઓના નામ આપો.

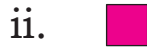
ઓરિંગેમીની મજા!

ક. એક કાગળ લો અને તેને વાળીને એક ચોરસ કાગળ બનાવો.

ખ. તેને ખૂણા અને ધાર છે.

ગ. ચિત્રમાં બતાવ્યા પ્રમાણે બે ખૂણાને જોડીને તેને અડધું વાળો.

ઘ. તમને જે આકાર મળે છે તેના પર ☒ ની નિશાની કરો.

ચ. આ આકારમાં ખૂણા અને ધાર છે.

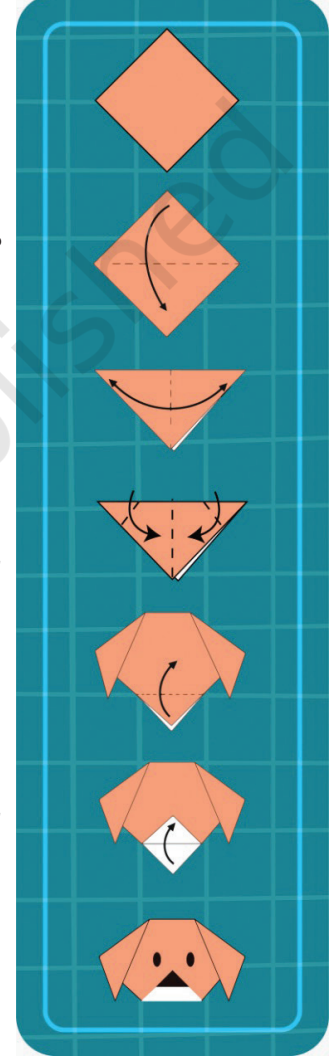
છ. ત્રિકોણ બનાવવા માટે કાગળને ફરીથી અડધા ભાગમાં વાળો અને પછી તેને ખોલો.

જ. હવે ત્રિકોણના બે ખૂણેથી બે ત્રિકોણ બનાવો.

ઝ. હવે કેટલા ખૂણાઓ છે?

ટ. ત્રીજા ખૂણાને ઉપરની તરફ વાળીને આકૃતિમાં બતાવ્યા પ્રમાણે નાક અને આંખો બનાવો.

તમારો કાગળનો કૂતરો તૈયાર છે!

શું તમે ચોરસ શીટને એવી રીતે વાળી શકો છો કે જેથી ૪ બાજુઓ વાળી આકૃતિ બનાવી શકાય? હવે તેને કેટલા ખૂણાઓ છે?

બાળકોને તેમની આસપાસ જોવા મળતી વિવિધ વસ્તુઓની ધાર, ખૂણાઓ અને બાજુઓની સંખ્યા શોધવા માટે કહો.

રચનાઓ

ક. બાટલીનું ઢાંકણ, ભૂંસવાનું રબર, સીસાપેન, સિક્કા વગેરે જેવા — જુદા જુદા આકારની વસ્તુઓની છાપથી રચના બનાવો.

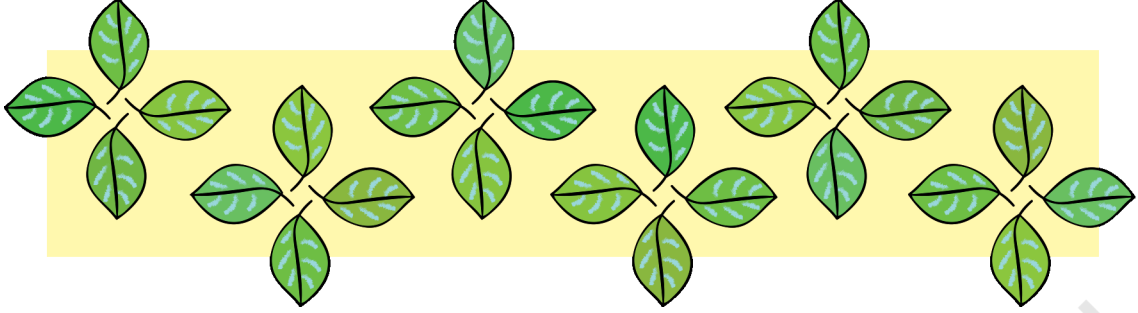
ખ. રાધા તેના હાથ પર મહેંદી લગાવી રહી છે. તમે પણ તમારા હાથની છાપ કાગળ પર પાડો અને તેમાં મહેંદીની રચના બનાવો.

ચાલો કરીએ

નિત્યા પાંદડાઓ સાથે રમી રહી છે અને રચના બનાવી રહી છે.

હવે તમે પણ કેટલાક પાંદડાં ભેગા કરી એક રચના બનાવો. પાંદડાની એક બાજુ રંગો અને તેને નીચે આપેલી જગ્યા પર છાપો.

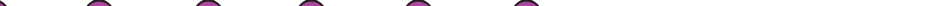
પ્રોજેક્ટ કાર્ય

તમારા વડીલોની સહાયથી તમારા ઘર અથવા વર્ગખંડને સુશોભિત કરવા માટે તમે વિવિધ આકારના કાગળ કે કપડાના ટુકડાઓનો ઉપયોગ કરો અને તેમને દીવાલ પર લટકાવો.

નીચેની રચનાને વિસ્તૃત કરો.

A.

B.

[illegible]

D.

E.

F.

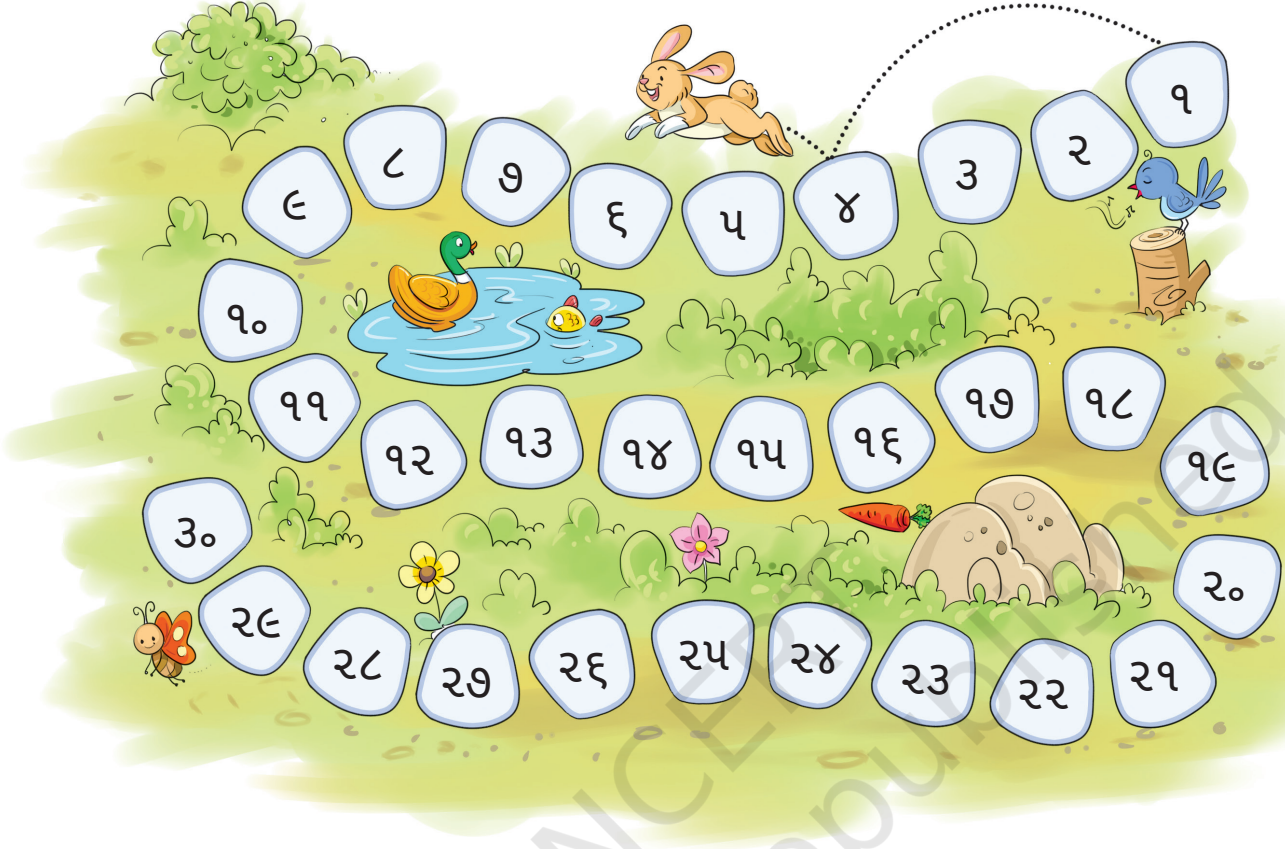
G. AB BC CD

H. AA BB CC DD EE

I.

કિંક્રુ સસલું ચોથી ટાઇલ પર કૂદકો લગાવે છે. તે ભૂલી ગયો કે હવે પછી ક્યાં કૂદકો મારવો. આગળની ટાઇલ્સ પર વર્તુળ દોરીને ○ તેને મદદ કરો. ૧, ૪, ૧, ૪, _____, _____, _____, _____, _____, _____

કિંક્રુની માતા પણ છઠ્ઠી ટાઇલ પર કૂદકો લગાવે છે. આગળની ટાઇલ્સ પર × ની નિશાની કરીને તેની મદદ કરો. ૧, ૬, ૧૧, ૧, ૬, ૧૧, _____, _____, _____, _____, _____

ચાલો કરીએ

નીચેની રચનાને વિસ્તૃત કરો.

ક. ૫, ૧૦, ૧૫,	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ખ. ૭, ૧૪, ૨૧,	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ગ. ૧, ૭, ૧૩,	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

